

UNIVERSITÄT

BOONN

1717

Handwritten text in a highly decorative, cursive script, possibly a title or a list of names, with extensive flourishes and a large initial 'L'.

Pars 2^a

In Phycam.

Tractatus 3us

De vulgo dicta Nali phia, seu Phycia.

Tripartitur in Disp. 1^a agit de Generacoe et Corruptioe, ac
Sementis; 2^a de Celi & Mundo; 3^a De Meteoris et Lan-
guis Naturalibus.

Disp. 1^a

De generacoe, et Corruptioe ac Sementis.

Abstrahit quatuor duplici, 1^a De Generacoe, et Augmentacoe Libia-
li; 2^a De Alteracoe; 3^a De Sementis.

Quod 1^a

De generacoe, et Augmentacoe Libiali.

Tripartitur in art. 1us agit de Libiali Generacoe, et de
Augmentacoe Libiali.

Art. 1us

De Libiali generacoe.

Huiusmodi man. huius duos lib. abstrahit, q^{ui} appellatur de Ortu, et
Invenitu, in 1° lib. & de eor. eius capitibus agit plerumq^{ue} de Generacoe, et
Corruptioe; in 2° et p^{er} undecim capita agit de Sementis. Hinc v^{er}o
bin. male huius facturus, ferent. Averroes, Alexander, Albertus Mag^{us}
et alij, ee^{nt} Corpus simplex, se^u Sementis, put mobile, et mutabile

e p hanc subiectam, facultatem, phabilyt e d d Thom, Quidio, Marci'o,
 & alijs, dicend e obsum male, & principale huius opus e e corpus genera-
 bile, & corruptibile, neq en de Clementij hui agitur, ni qut inveni-
 unt ad corpus generabile, & corruptibile phicendum in sui aliq: igni
 de hac ma late ut solent et erudite P. C. noq uo p temporarij an-
 gustias sumasim & breuissime.

Quare go d qd sit Generatio late sumpta, et qd
 minus late, aut in rigore? Dico 1° Generatio late
 sumpta diffinitur Productio alicuius rei sic qd i species et abo dno,
 & rebus tam eductis qm creatis, vti aut curata hmo diffit ge-
 neratio late adhuc sumpta. Prima p dno entis ex subto, et sic dij-
 guiti a i p uacoe, qua e p dno 2°, & a creatoe, qua ex subto n
 e. Ad si ad subiales i p uacoe diffit Generatio subialij e 1° p dno en-
 tis subialij ex subto, si uo ad alantales, 2° p dno entis alant-
 talij etia.

Illa go diffio latij digna Generatio e Mutatio hanc in
 eod nullo sentibili remanente ut in subto eod,
 sub huius strij & vbiq: factibus n e facta, st sub longe aliq: st 1°
 latij 4° text 23; neq e diffio rigida, slll generatio i presentia su-
 biali, i p uacoe en et creati, q Deus, ablata qdam aia reali ab uno
 corpore hanc, illi aliam infunderet; imo parua illa nullo senti-
 bili remanente ut in subto eod neq factis e, neq sustineri pot, eadem
 qntas nect in ma p r, ut in eod subto, p r iam emortuo: dicit aut
 qd illa accidentia sensibilia, p r emortuo, iam n nect ut sensibilia
 p r, st ut sensibilia cadaveris, n e sufficiens solutio, nam aia realij
 n erat subsum q nctatij. Illa ma: go adhuc nect qntas ut in subto
 eod, st iam n nect p r, st cadaver eius, de quo nemo mundij
 ipso dubitaret, neq ut aliq: nct digna asponeret, aut in diffincoe apponeret.
 go hanc e diffio appropia, qua ue st factis ex 28 6, generatio

2

ē mutatio ex Subia p̄ia in Subiam aū, id ē iā p̄dūo entij Subialij
ex Subio, ut se iā et mundi generatōes i phendamus, et n̄ illas illas, quae
de facto dant̄, et fiunt de nouo.

Diū 2° Generatio uiuentium, et in hoc sū tam. h̄icte sumpt̄
ta, h̄icte 1° Prima p̄dūo uiuentij ab aliq̄ p̄io, et sic
i phendit generatōem murij a sole. h̄icte 2° et h̄icte iā sumpta. Si-
ma p̄dūo uiuentij a uiuente, ut a p̄io iuncto, in h̄icte n̄m. Per
iā p̄ia (uiuentij a uiuente) excludunt̄ n̄ h̄icte generatōes n̄ uiuentij,
ut ignis, Lapid̄, metalorū et̄a, quae n̄ sū uiuentia, et si a uiuente
ut a Deo p̄ducant̄, s̄ excludunt̄ et p̄dūo uiuentium a non uiu-
entibus, ut ranaū se arborū a sole, terra et̄a. p̄ p̄ia ut a p̄io iū-
cto significari merō dēt aliq̄ generantij in tri genit̄, et illi iūct̄, ut p̄ia
aliq̄ mā dēiā, et cōtate, et h̄icte, et h̄icte et generatio n̄ ē illa p̄dūo
Angelorū, aut aīarū uolūm a Deo facta, neq̄ generatō facta mādiante De-
mone incubo, aut q̄e Dæmonij semin a h̄icte aferent̄, talij et̄ gene-
ratō n̄ ēē p̄rie a Dæmone, nec Dæmon h̄icte ēē generant̄, aut p̄ter,
nec p̄ter ēē filia Dæmonij, s̄ illius a q̄ Dæmon mādi extraxerāt. in-
de n̄ dēiā cuius incubant̄, s̄ quae pepererunt oua ipsa parent̄, pul-
lorū dēiā p̄iunt.

Per p̄ia (in h̄icte n̄m) intelligit̄, qd̄ ut p̄dūo dēiā p̄-
prie generant̄, et ut p̄dūo dēiā generatū p̄rie a
p̄dūo, dēt p̄dūo exire sic p̄ se, et in spē infima suo p̄dūo-
ti ex ui uisitat̄ ad hoc cōtate, h̄icte p̄dūo Quae ex Adami cōtate
n̄ ē generatō, nec Adamus fuit generant̄, aut p̄ter Quae, q̄ illa p̄ia
mā ab Adamo exacta indifferens erat ex mā sua, ut ab illa Adamus eua
formaret̄, aut formaret̄ arbor, semin aut̄ illij n̄ ē indifferens ut ex illa
aliud sic generet̄ aī: h̄icte ē uermes n̄ generant̄ p̄rie ab hoc, neq̄
h̄icte filij dēiā p̄iunt, q̄ se nec h̄icte exeunt intra cōtate sp̄m, neq̄
ex p̄ria h̄icte mā ad id a n̄a data generant̄, s̄ ex mā p̄terant̄

et p' aliam in vermes hanc mutata: nullus aut' et e' pprie generatur,
et illum p'ducens e' pprie generans, ac eius pater, q' semon, e' via
co'itata e' ex na' sua et p' se doctata ad filium in ead' spe p'longe-
nerandam, q' nung p' aliam impediatur a parente altero: imo sunt
qui dicant non pauci filii, nulum aliq'ndu, et in quibusd' aliq'ndu
genus, ac p'inde adhuc filium exire in spe infima.

Quo 3°, Generatio uiuentium sumpta strictissime, et
put in rigore e' generatio ppria parentu' et filioru', et
finitu' p'fectio, seu p'fectio uiuentiu a uiuente, ut a p'rio iuuenio p'og-
nitionem et amorem operante in imagine n'e; p' p'prietate illa p'prietate
p' cognitionem et amorem operante illigitur amor salte' radicalis, et n' temp-
oralis, i' sine h'c d'cti. Sope filioru' generatio, deinde n' alius illigitur amor vol-
ens libere et spualis, sed satis e' appetitus sensitiuus et n'ialis, ut p'it in a-
nimalibus p'fectis; p' ead' h'c p'prietate reijcitur p'odus q' una arbor alium
p'ducit, quae ex defectu cognitionis et amoris n' dicitur pprie filia alterius,
iii s'nt metaphora, et poetica, ut dicebat ille | Filia filia nobilitatis, p'
ultima p'prietate in imagine n'e l' signati qd' ad rigoram filij e' patris de-
nominationem, n' satis e' q' d'cti similitudo, sed ea requiritur quae uia sit imago
n'alis, nam ut p'loquium et p'rium h'it n' d'cti uiri | Quis, filius e'
imago patris | et in utroq' iure, filius representat patrem, et id' apud
gentiles et Poetas.

Quaerit 2° In q' consistat ratio imaginis? Res 2^a Im-
ago put p'cedit ab artificiali et itoali et n'ali, dicitur
Perfecta similitudo ad suam p'prietatem respicienda expressa. ita d'cti, d'
Thom, et B. Sa h' h'c no' 66. Quis 2° Imago n'alis dicitur, Perfe-
ta in ead' similitudo p'ducti i' p'rio suo p'ducente, ex ui' p'prietate
ductionis: hinc deducit 2° unam ouem n' e' imago alterius q' ab
altero n' p'ducitur, et ideo filius pater n' e' imago filij, arbor aut'
h' a Sole p'ducitur, n' e' eius imago, q' n' e' illius filius in na'

3
Specifica, et sic qua sit sicut in materia Adamo, si ex uigilantia, seu extractione
matris ad Adamo, non potius habet esse quam, seu Adamo sicut, quoniam est
arbitrium ipsius. Deducatur 2° Ceterum naturam, sicut est naturalis imago coloris
ita potius ab illa naturali colore qui est in mente artificiali, unde id dicitur a
haerentibus de anima cognoscere quodammodo, quae potius a lapide, sicut in natura, tam-
quam ab illa naturali lapide: ut quod sit imago, et naturalis sicut, et artificialis, sic
et non sicut in natura sunt in materia illa, se in respondendo.

Deducatur 3° In his actibus, sicut dicitur esse naturam im-
gines, tamen si plurimos, in ipsa quod quoniam potest, tamen non est
imago, sed non respicitur, quia a natura non potest, in quibus autem priora dicitur
est, ad naturam imaginis sufficit quod deducatur ab actu, et tamen ab alio obiecto
inveniente, et agente utique sicut, et sic sicut dicitur inveniunt emanare ut-
qualiter a natura, et ab illa ut naturam inveniente, et suppone eam utique, sicut
sicut sicut dicitur non in essendo sed in respondendo sunt sicut naturam ipsius,
sicut ipsam similitudinem, hinc nihil deest sicut dicitur ut sunt imagines
naturam, quoniam ab ipsa in se naturam non potest. Deducatur 4° Optime sta-
re si sicut dicitur generatur et imago quod dicitur in dicitur sicut
et generatur non ut sicut, non autem iam in materia dicitur sicut, est sicut et mal-
telligenter explicata, quia sicut dicitur in materia est non sicut accipit naturam ut
secundam alteram dicitur: quia sicut dicitur illam accipit ut sicut sicut ac-
quid ut generatur et ut sicut.

Quoniam 3° Generatio naturalis sit ad instantaneam. Pa-
ter affertur quod dicitur sicut: sicut, quia dicitur generatur est indisti-
ctus et distinctus, si est indistinctus, requiritur quod indistinctus non potest, aut non
unitatis sicut sit et in instanti, si non habet per se una potest prout, et alia
potest prout, et uniri, si non sicut est distinctus, sicut sicut quod ad augmentum
potest prout, et in tempore, sicut nullum est in instanti in eo quod
potest quod ad essentiam in instanti, et sicut sicut, ita ut ignis sicut sicut
ad materiam et materiam ignis potest prout in tempore, at non quod ad ignis essentiam.

ducatur in instanti: qđ nullam ē futurā ad asserendū oppositū. Ita-
 fr̄i subialy & causalis fr̄a ē subia adage dicitur a mā iō Lii; si iū
 qđ intradū dixerim ad illam, se alteratio glat successue, tū p̄pā dī-
 p̄pōe ulmā, statim in instanti p̄dita fr̄a subia p̄ducitur habē qđ est
 i iam nō dicitur expectare debet, & iam salū p̄dū nō p̄pā ma-
 ria: si iūm, id ē si fr̄a subialy causalis nō ē subia adage dicitur, id iūg
 calor ut odo, & lux ut odo i mā iō iūunt ignem, adhuc tunc hii
 qđ octauis gr̄as accedit, tunc ignis et eius fr̄a generat; atq salū ul-
 m̄is gr̄as accedit in instanti: qđ in qđ qđ qđ generat ē instantanea.

Et h̄o Caetani, et Theophrasti aligra sunt differenda,
 Nota 1^a Generatio saepe apud Philonem sumi late p̄
 dispositio ad generationem, qđ generatio late ē dispositio sumpta ē
 qđoz motus successus; sumpta uō fr̄aliter, ē instantanea: illud autē
 Lii estatum (In qđbet ro p̄mū ē fieri, qđ eius facti ē), id ē p̄-
 uis ē rem p̄daci qđ p̄p̄uari; Conservatio enī dicitur iūm tunc instantis,
 ad p̄ducim uō salū ē iūm. Nota 2^a saepe generatio aliqđ fieri ue-
 lōis aliqđ, id ē dispositio nō fr̄aliter.

Quod est, quomodo sit fr̄is generatio? Inuenit
 est i Lii, fr̄im generatio qđ dicitur abse, se
 fr̄im ulm̄im, & simpliciter dicitur, ē i p̄p̄um abse ē sumptum; sic
 h̄o ē fr̄is generatio h̄mā, equus equina est, abse enī h̄o dicitur ge-
 neratio equus est, & sic fr̄is dicitur fr̄aliter ulm̄us & causalis, quāto qđ
 sola ē de fr̄o fr̄ali & imitatio qđ generatio, quomodo sit? (i) fr̄o dicitur
 est, in i p̄p̄o h̄mā fr̄aliter, ac imitatio fr̄im qđ generatio ē sola unice,
 qđ se tam aia nōaliter qđ mā iō a solo deo fr̄aliter; at uō in i p̄p̄o ad-
 age causalis fr̄aliter fr̄im ē h̄mā sit & unice, qđ se a sola unice,
 it ē fr̄a causalis educit de facto ac generat: qđ usqđ ē imitatio fr̄i-
 lis fr̄is generatio; & uō unice p̄ducit eadē aōe qđ p̄ducit fr̄a ma-
 li. Nota 3^a h̄o, qđ ē sa p̄p̄a fr̄a a nō 344 Afficit h̄o Mag. h̄o

Adem, et eodem in loci dicitur de auct. Modalit, et Modalit unione dicitur
hac reprobatio Mag. loci videtur probabilior, si n' rugnet quodam dicitur illos
sed p' eand' rationem, ac p'inde sup'fluum iam de solo sit deus admit-
tere.

Notandum quodam dicitur hinc multas supponit, et in variis
materiis, ac inor. A. A. minus innotuit, q' huc iam dicitur
solo ventitandas reuocant, et modo tempus n' patit in Creui ad ma-
titiarum p'hibere, et qd' in q' dicitur sit tenendum, resoluere breuissima, adhu-
t' adhuc e' notandum 1°, p'hibendum quodam e'e, At p'inde p'hibendum
et malis q' sit subia adagite dicitur a ma' 1^a, ac adhuc effue et rigore
p'ducit a Ma' 1^a, At p'ducit effue et rigore a causis 2^{is}, 1° in
iurante iurata dicitur, hanc quodam exp'fio ventitabit S. Perit' in
suma Thia fact' e' de Deo Creatore, sine de opere sex dicitur, S. Mau-
rus in phia lib 4° q' 1 et p' dicitur, et late Gaurinus de generati-
o 1^a exp'fioe dicitur, ac p' ali' dum agunt de altitudine, et p'fuen-
tia carum 2° un.

Notandum 2°, nari n' p'oe a dno catullus qd' in alijs dicitur
p'gato, et minus rigoreto aliqua ca' p' p'ducant alijs la-
bijs, nam Gerasy 2° ait Dug b' Germinet terra herbam uiuente
p'ducit terra aiam uiuente etia, at tam uiuent' qm herba
uiuent' subia e' ut e' ex fructus arborij, et p'ius 1° ait Luca 22
videte securam e' ois arbores, q' p'ducunt iam ex se fructus etia
qo in alijs su' unisimam e', qd' aliqua ca' p' p'ducunt alijs labijs.
an aut' hoc sit in gre effue rigoreto, an in minus rigoreto effi-
uo, dicit e' p'hibendum. Notandum 3° degari n' p'oe qd' alijs ca'
2^a p'ducant in gre effue rigoreto alijs allentia, nam istat ex dno
lib' 1^a ca' 1° qd' dicitur aia se liberam arbitrium n' mere p'fue
1° accue iurata in sup' aij dicitur, et ex hac parite' inferri iur-
re filit' ad aij itales e' ad. sententia.

Itaque quod probatur, ad huc iudicio, quod quicquid substantiae et
materiae sunt aequi, signum est, ut substantia ad recte dicta a
matéria in ualde probabili est sua tenens substantiam de qua in gre effusio ri-
goroso produci a sola causa, a 2^a uo, in gre effusio minus rigoroso et
labe sumpto: nam, quia est ex non est quod plura, sed sicut patet, ita
unum eodem generare alium, seu ab alio produci, et si nullus sit productus,
aut generat substantiam materiae sine alterius: quod est si terra producat, si
generat herbam, et arbor producat fructus suos, non ideo producat lugenentibus
substantiam partem materiae ipsam: neque huc colligitur ex illis sicut dicitur, imo
ex pluribus alij colligitur, ut deum esse rigorosum omnium substantiarum factorem,
ita illud Symboli, Factorem caeli, et terrae, uisibilem omnium et inuisibilem
eorum, et illud ad Corintheos 13 Deus operatur omnia in nobis.

Quae est probatur, quia hoc quod est, ex nihilo sua
sua natura, quod proprie et simpliciter sit ens, hoc sicut
natura arguit uirtutem infinitam, atque quod est substantia, est ab se ipse, et sim-
pliciter ens, non ita uo aliorum: quod est aliquid naturae et est rigoroso gre
effusio producat ex nihilo sui a causa, non ideo ita est substantia ex nihi-
lo sui producat in effusio et rigoroso gre ab alio, a causa, non a causa,
et quod ita primum. Ex nihilo nisi quod explant. De Deum et illud, ha
in metha de 13 hoc de no 11 et 13, ad est ex nihilo sui et a causa
19 naturae non est in rigoroso gre effusio aliquid quod sit substantia, maxime in a
causa causa. Corrobatur, quia in hac sua uirtute plura alia absurda, quod
quod, et aliam naturam producat ex se substantiam, quod lux et calor alij producat
substantiam sine materia in terra, et ipsa alij substantia, quae adeo distans
in caelo, producat naturam in terra. Quae substantiam, imo quod substantia non uiuens,
et ignobilior, ac diuina spiritus producat naturam uiuensem, nobiliorem, et he-
terogeneous effusio, quem non parat est: hinc quod deum sicut ualde
probabilem iudicio, et propter alia, quae citat Genesim ubi patet deus, et
solum, et plura alia. Quae obiter in Probatur, ad quod sit a causa.

Dico 1°. In nulla sua de fructu mälibus, et in nullo ipsi
est mälis, generatio fructu p se imög et fructu namqñe sua

Si, qñ si quis pcedat in sua tenente, huius mälis subialis n' est et subialis
adagite distat, et est rigore pductus ala 2^a generante, et ad huc
quin p allens e, qñ salte n' rugnat qd 3^a subia fructe pductat a solo
Deo p educem ex ma disposita, uti pducit aia ralis pbraoem, atq
adhuc tunc equis n' generaret aliu equum, ut nunc no heret alium:
qñ generatio fructu p se imög et fructu n' e sua illa mälis, et in illa sua,
si huius si qñ pcedat in sua tenente, subialitatis mälis eadem e subialis, et in
rigore effusio n' pducit in a solo Deo, hanc a fortiori talis fructu n' e fructu
generatio, pnt de facto n' e aia ralis in generatio ipis. Si qñ deniq
pcedat in sua tenente subiale et mälis fructu n' e subia adagite distat,
et e inflati ex aliq 2° gñatib et ma 2^a, adhuc a fortiori tunc gene-
ratio fructu imög et fructu n' e sua, q in tali sua fructu illa, et sumpta
in illo su sit fructu utimur et totalis: qñ generatio fructu p se et imög, in nul-
la sua de fructu e ipsa sua, qñuis in tenore sua e pnt fructu p allens.

Dico 2°. Fructu p se fructu et imög generatio est n' e unio,
neq in opinioe de unioe mälis dixij. Si, qñ suppo-

namus, qd pntem partem ex se ma narium ad partem factu, Deo
postea, statuto tempore adueniente, n' est creatus aiam Adamij qñ
et est p braoem, et p educem salte, pducit unioem illam mälis et
distat in Adam et corpus dicti Adamij, et qd tempore impleto parienti
Creata Adamium pareret; hanc sic argor, in tali evento, qñuis illud ipso-
litum Adamij n' heret unioem pductam ab aliq ex generantibus, et mal-
to minus fructu, aut mam 2^{am}, in ad huc Adamus est fructu Annae,
et hewsia, et ab illo uie genitus, atq neq unio hanc ipsumqñ dista et
mälis fuit fructu generatio, pnt n' fuit aia, aut ma 2^a: qñ de unio huius
e fructu generatio, et p allens e talis et numqñ e fructu p se fructu et imög,
mayor huius argi et suppositio facta tradit ad aduocarij, minor qd